

Těhotenství

- Stav organismu ženy,
- začíná oplozením vajíčka,
- končí porodem,
- trvá přibližně 280 dní = 10 lunárních měsíců (lunární měsíc = 4 týdny).

Prvé příznaky tehotenstva

- Vynechanie menštruácie,
- nausea a zvracanie (najmä ráno),
- citlivosť a zväčšenie prsníkov,
- frekventované močenie,
- závraty,
- vaginálna sekrécia,
- zmena v stravovacích návykoch.

Detekcia tehotenstva

HCG (human chorionic gonadotropin) je proteínový hormón produkovaný embryom počas tehotenstva. HCG udržuje vrstvy uteru dostatočne vyvinuté na udržanie implantovaného embrya. Taktiež zabezpečuje časnú imunitnú obranu embria. Tehotenské testy sú založené na detekcii tohto hormónu a teda potvrdzujú tehotenstvo, väčšinou 8 až 11 dní po oplodnení vajíčka.

Fertilizácia

K oplodneniu dochádza v čase ovulácie, u žien s pravidelným menštruačným cyklom je to 14. deň po poslednej menštruácii. Dňom oplodnenia začína **fetálny vek** plodu (tiež nazývaný ako skutočný vek, embryonálny, anatomický alebo koncepčný). **Gestačný vek** plodu, používaný pri výpočte dňa pôrodu, je daný od prvého dňa menštruácie pred oplodnením. Tehotenstvo teda trvá v priemere 40 týždňov gestačného kalendára a 38 týždňov fetálneho.

Positívny tehotenský test

Prvý trimester

Prvý až tretí týždeň

Po splnutí mužskej a ženskej gaméty začína ryhovanie vajíčka a tvorba blastocysty. V šiesty deň sa blastocysta implantuje do maternice. Tento proces matka nijako neregistruje. V druhom týždni sa zárodok zanoruje hlbšie do steny maternice, pričom môže vzniknúť slabé krvácanie, zameniteľné s menštruáciou. Tretí týždeň je charakteristický ustanovením telesných osí budúceho embrya. Vzniká krvné prepojenie medzi matkou a zárodokom. V dôsledku hormonálnych zmien sú indukované skoré prejavy tehotenstva.

Embryonálne štádium

Trvá od tretieho po ôsmy týždeň. Počas tohto obdobia dochádza k diferencovaniu buniek, zakladajú a tvoria všetky organové systémy. Počas tohto obdobia je dieťa najnáchylnejšie na pôsobenie vonkajších (teratogenných) faktorov, ktoré môžu spôsobiť následné vývojové vady. Medzi takéto faktory patria alkohol, drogy, toxíny, infekcie, rádiácia, nutričná deficiencia.

Fetálne štádium

Začiatkom tretieho mesiaca sa embryo mení na plod a začína obdobie rastu. Dieťa rastie v amniotej dutine, nadobúda ľudský vzhľad a je spojené s matkou placentou. Až do konca prvého trimestra je tehotenstvo sprevádzané prvotnými príznakmi (viď. vyššie).

Druhý trimester

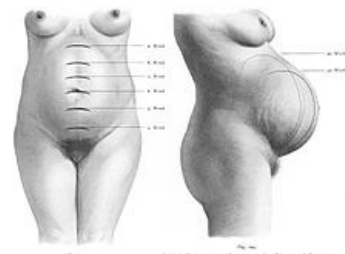
V štvrtom mesiaci pokračuje rapidný rast dieťaťa, ktorý sa odrazí i na pribúdanie hmotnosti u matky. Symptómy prvého trimestra sa zväčša stratia, môže však perzistovať nausea, bolesti hlavy, a triaška, hlavne po jedle. Glukóza v krvi matky stúpa podľa potreby dieťaťa, čo spôsobuje pocit energie u matky. Hormonálne zmeny sa podpisujú pod náladovosť v tomto období. Najnápadnejšia zmena v tomto období je spomalenie rastu hlavy v porovnaní so zvyškom tela. Na začiatku piateho mesiaca odpovedá dĺžka hlavy približne jednej tretine temenokostrečnej (TK) dĺžky. V 5. mesiaci rastie fetus veľmi intenzívne, pričom hmotnosť stúpa pomaly. Povrch tela je pokrytý lanugom (krátke chlípky), na hlave sú prítomné krátke vlasy a na viečkach riasy. Dôležité je, že fetus sa v piatom mesiaci začína pohybovať a matka tieto pohyby vníma. Predčasne narodený fetus na začiatku 6. mesiaca len ťažko preživa (dýchací systém a CNS nie sú dostatočne vyvinuté). Medzi 6,5 až 7 mesiacom má 90% šancu prežiť mimo telo matky.

Tretí trimester

Počas ďalšieho vývinu sa prudko zvyšuje hmotnosť plodu. Zrejme je to hlavne počas 2,5 mesiaca pred pôrodom, keď denne pribúda až 28 g. Ženské bruško nadobúda tvaru kvapky a žena je schopná s ním pohybovať smerom hore a nadol. Pohyby fetu sú výrazné a pre ženu niekedy až rušivé. Táto perióda je tiež dosť nepohodlná kvôli slabej kontrole močového mechúra a bolesti chrbta. Pred narodením je fetus pokrytý hmotou - vernix caseosa, ktorá sa skladá zo sekréty mazových žliaz a z deskvamovaných buniek epidermis. Miery plodu tesne pred termínom narodenia sú: obvod hlavy = 34 cm, hmotnosť = 3000-3400 g, TK = 36 cm. Tieto hodnoty sú však len približné.

Pôrod

Termín pôrodu sa stanovuje približne na 266. deň, teda 38. týždeň od oplodnenia. Predstavuje to 280. deň, teda 40. týždeň od prvého dňa poslednej menštruácie. Dieťa, ktoré sa narodí predčasne je nedonosené a dieťa, ktoré sa narodí neskôr je považované za prenosené. Pôrod môžeme rozdeliť do troch fáz: 1. fáza: otváracia, 2. fáza: samotný pôrod plodu, 3. fáza: pôrod placenty a plodových obalov. Postnatálna perióda: začína okamžite po narodení a trvá približne 6 týždňov. Počas tejto periódy sa telo matky vracia späť do stavu, v akom bolo pred tehotenstvom. Maternica sa vracia do pôvodnej veľkosti a hormonálna rovnováha sa vyrovnáva.

Růst dělohy

Odkazy

Související články

Externí odkazy

Převzato z

Použitá literatura

PAŘÍZEK, Antonín. *Kniha o těhotenství a dítěti*. 3. vydání. Praha : Galén, 2008. 752 s. ISBN 9788072625949.

ZDENĚK, Hájek, Čech EVŽEN a Maršál KAREL, et al. *Porodnictví : 3., zcela přepracované a doplněné vydání*. - vydání. Grada Publishing, a.s., 2014. 1599 s. ISBN 9788024745299.

Reference

Citováno z „<https://www.wikiskripta.eu/index.php?title=Těhotenství&oldid=405212>“